

סימן משולש

נהגו חסידים ללמוד בימי ספירת העומר את מסכת שבועות או מסכת סוטה, דף ליום, וקודם הלימוד מזכירים את יום הספירה, כי ב' מסכתות אלו מסתיימים בדף מ"ט, והנוהג כן, ודאי לא ישכח את ספירת העומר, כי יזכירונו קודם לימוד הדף.

והבחנתי דבר מופלא הקשור לזה, כי כל מסכתות הש"ס, אין הדף האחרון דף מלא, כי אם חלק הדף, דהיינו, שהמסכת מסתיימת באמצע עמוד א' או עמוד ב', ואינו דף מלא, מלבד ב' מסכתות, והם: שבועות וסוטה, וזה רמז נפלא למנהג זה, שהרי לגבי ספירת העומר נאמר 'תמימות תהיינה'.

השנה התחילו ביום ב' של ספירת העומר את דף ב' במסכת הוריות, הרווחנו תזכורת נוספת לשבועיים הראשונים של הספירה, מסכת הוריות דף ליום.

השנה יש סימן נוסף: שהחודש הלועזי אפריל, התחיל ביום הראשון של ספירת העומר, הרי שבחודש הראשון של הספירה, כל אימת שיראה בלוח את התאריך הלועזי ייזכר בספירת העומר.

המאה העשרים ואחד למנינם

כאשר אמרתי זאת בסעודת יו"ט, הוסיפה בתי תחי', כי במאה הנוכחית יש סימן שעל ידיו קל לזכור מתי שנות השמיטה, כיון ששנת 2000 למנינם היתה שנת שמיטה, ומקף שבע שנים תעשה שמיטה, הרי שבמאה זו, כפולות של שביעיות מציינים את שנת השמיטה, דהיינו: 2000, 2007, 2014, 2021, 2028, 2035, 2042, 2049, וכן הלאה עד סוף המאה למנינם.

'ביום' הראות בו בשר חי יטמא

פירש"י: וביום, מה תלמוד לומר? ללמד יש יום שאתה רואה בו ויש יום שאין אתה רואה בו.

מכאן אמרו, חתן נותנין לו כל שבעת ימי המשתה לו ולכסותו ולביתו, וכן ברגל נותנין לו כל ימי הרגל.

סימן נאה לזכרון: ביום ר"ת: ברגל, ושבעת ימי משתה.

שמעתי מהר' חיים יעקב ב"ר ראובן קלפהולץ שליט"א

כנגע נראה לי בבית

כבר ביארו המפ' את כ' הדמיון של כנגע, כ"א ע"פ דרכו. ונראה, שיש כאן מסר עמוק למנוגע שנכשל בעוון לשון הרע ולא טרח לדון את החשוד לכף זכות, שהנה הרואה מראה בביתו, בא אל הכהן ואומר לו יש מראה בביתי, ואני מקווה שזה משהו ארעי ולא נגע ממש, כי

האדם מטבעו אינו רואה נגעי עצמו ורוצה לקוות שאין זה משהו חמור, וזה המסר ששולחים לו מן השמים, ראה נא שכאשר מדובר במשהו שאצלך אתה קורא לזה 'כנגע', בספק, ולא דנת מיד לכף חובה, ומדוע כאשר ראית דבר רע אצל חברך דנתו מיד לכף חובה?.

מצרע - מרצע

מצרע הם אותיות מרצע, ענין מרצע נאמר בעבד עברי, ודרשו חז"ל על כך, אוזן ששמעה על הר סיני לא תגב וכו', והנה מצרע בא בעוון לשון הרע ומבואר בחפץ חיים ובשמירת הלשון כי עוון שמיעת לשה"ר גרוע מעוון דיבור לשה"ר, ולפי"ז נדרש היטב לשון מצרע עם אותיות מרצע המרמזים ענין פגם האוזן.

מצרע - עם צר

האותיות 'מצרע' הם אותיות 'עם-צר', ויש בזה כמה עניינים ובחינות, כי אי זהירות בחטא לשון הרע (שזה הגורם לצרעת) נובע מצרות עין על עם ישראל, שרואה דבר בחבירו ועינו צרה מלדון אותו לכף זכות, והעונש לזה הוא, כי בעוון לשה"ר הרבה צרות באות על עם ישראל, (הרעיון נאמר ע"י בכורתי מ' לעפקאוויטש תחי')

מצרע אותיות 'צם - רע'

האותיות 'מצרע' הם גם אותיות 'צם-רע', דהיינו שהצום אינו שווה מאומה, אם תוך כדי הצום מדברים לשה"ר ומחלוקת (ולא עושים תשובה על הלשה"ר) וכך אומר הנביא ישעיה נז בהפטרה שאנו קוראים בשחרית צום יום הכיפורים: 'הן ביום צמכם תמצאו חפץ וכל עצביכם תנגשו, הן לריב ומצה תצומו ולהכות באגרף רשע, לא תצומו כיום להשמיע במרום קולכם, הלזה תקרא צום ויום רצון לה', הרי מוכח בזה כי צום שבא יחד עם ריב, מחלוקת ולשה"ר, הוא 'צם - רע'

אל מקום טמא

התורה מצווה כי את האבנים אשר בהן הנגע יפנו אל מקום טמא, 'אל מקום טמא' פירש"י 'שאין שם טהרות'. (שפירושו: לא שהמקום צריך להיות טמא, אלא הכוונה במקום שאין שם טהרות כדי שהאבנים המנוגעים לא יטמאום).

ונראה שיש כאן מוסר גדול בדברי רש"י, שמקום שאין בו טהרה נקרא מקום טמא, וכמו שעל הפסוק 'והבור ריק אין בו מים' דרשו חז"ל 'מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו' ואמרו על כך בעלי המוסר, שהרי אין מים אלא תורה, ובמקום שאין מים של תורה בהכרח יש בו חטאים מזיקים המשולים לנחשים ועקרבים, כך גם בעניינינו, במקום שאין מקפידין שיהיה טהור נקרא מקום טמא.

בבית ארץ אחוזתכם

עה"פ 'ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם' מביא רש"י דברי המדרש: 'בשורה היא להם שהנגעים באים עליהם, לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיהם כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר, ועל ידי הנגע נותן הבית ומוצאן'

מדרש זה סותר את דברי הרמב"ם הל' טומאת צרעת טז יד שפירש: 'שהמספר בלשון הרע, משתנות קירות ביתו. אם חזר בו, יטהר הבית; ואם עמד ברשעו עד שהותן הבית--משתנין כלי העור שבביתו, שהוא יושב ושוכב עליהן. אם חזר בו, יטהרו; ואם עמד ברשעו עד שיישרפו, משתנין הבגדים שעליו. אם חזר בו, יטהרו; ואם עמד ברשעו עד שיישרפו--משתנה עורו ויצטרע'

ואפשר לתרץ: שהרבה דרכים למקום איך לגלות לאדם את המטמוניות שטמונים בקירות ביתו ע"י דברים של שמחה ללא נגע צרעת, שישפך וירחיב את ביתו או יפתח פתח נוסף שעל ידי כך יתגלו המטמוניות, אך אם נכשל בלשה"ר, הרי שהגילוי של המטמוניות יבוא ע"י נגע בביתו.

ואם יקשה המקשן: מדוע מגיע לו גם פרס של מטמוניות בגלל שחטא בלשון הרע?

התירוץ הוא ההיפך, שהמטמוניות בין כך יקבל, ואם לא היה נכשל בלשה"ר היה מקבלם מבלי שיאלץ לנתן את ביתו כפי שפירשנו.

ואדרבה, גם בהיכשלו הקב"ה מראה לו את אהבתו, כי את אשר מגיע לו יקבל, וכאשר יראה ששכינו קיבל אותם מטמוניות מבלי שיצטרך לנתן את ביתו יתבונן ויתעורר לשוב על מה שחטא ונכשל בלשה"ר.

יהיו לפניך כנגעים ואהלות

עה"פ תהילים י"ט 'יהיו לרצון אמרי פי' איתא במדרש 'אמר דוד המלך לפני הקב"ה: הקורא בתהילים יהיה לפניך כאילו עוסק בנגעים ואהלות', ויש לכך רמז נאה, שהרי דיני נגעים ואהלות כתובים בפרשיות תזריע מצורע, ופרשת תזריע יש בה ס"ז פסוקים, ופרשת מצורע צ' פסוקים, (אך פרשת מצורע יש בה פסוק שמצויין שם שהוא חצי הספר בפסוקים הרי שמצורע חוצה את הספר לב' חצאים, צ' פסוקים ועוד ב' חלקי החומש סה"כ צ"ב).

אכן ב' הפרקים הראשונים בתהילים, הפרק הראשון יש בו ס"ז תיבות, והפרק השני יש בו צ"ב תיבות.

מעניין לציין, דאיתא בגמ' ברכות שפרק 'אשרי האיש' ו'למה רגשו גוים' פרק א' ב' בתהילים חדא פרשה היא, ע"כ. אך למרות היותם פרשה אחת, בפועל חילקם דוד המלך לשנים, ומסתמא מרומז הרבה רמזים בחלוקתו בדיוק במקום שנחלק, ומה שכתבנו לעיל זה גם חלוקה

בין ב' הפרקים ס"ז פסוקים וצ"ב פסוקים, כפי פסוקי הפרשיות של פרשיות תזריע מצורע - נגעים ואהלות.

עוד הבחנתי, כי הפרק המשותף הנ"ל, יש בו אותיות כמנין כת"ר (כנגד כת"ר מצוות, תרי"ג ועוד ז' מדרבנן), ואכן גם בזה החלוקה היא, בחלק הראשון (אשרי האיש) רמ"ח אותיות, ובחלק השני (למה רגשו) שע"ב שהם שס"ה ועוד שבע.

כהמשך לב' הסיבות לחלוקה דלעיל אביא עוד אחד כדלהלן: היום היארציית ה"ב שנה של מורנו ורבנו מגדולי הפוסקים הגה"צ רבי משה הלברשטאם זצוק"ל.

כשעה לפני פטירתו הפתאומית ציוה לנאמן ביתו הרב דוד שווארץ שליט"א להזמיני מיד לביתו והתנצל בפניו שעקב חולשתו לא יוכל להשתתף בשמחת הבר מצוה של בני שחל באותו היום, והעניק לו את ספרו, וכה אמר לנו:

איתא בזוה"ק משפטים צ"ח כי ילד מבן י"ג שנה נחשב בן לכנסת ישראל, הדא הוא דכתיב 'אספרה אל חק ה' אמר אלי בני אתה', והמתבונן יראה כי פסוק זה הוא הפסוק השלש עשרה בתהילים, רמז לדברי הזוהר הנ"ל שבן י"ג שנה 'בני אתה'.

והוסיף סיבה לחלוקת הפרק הראשון לשנים, כי פרק א' מכיל ו' פסוקים לרמז על שלב קודם בחיי הילד, דאיתא בגמ' כתובות נ. שרק אחר גיל ו' יעמיסו על הילד תורה כשור.

הוספתי לו עוד ב' רמזים מאותו פרק:

א. שפסוק ג' הוא 'והיה כעץ שתול על פלגי מים' שלילד בן ג' עושין פיאות ומכניסין לת"ת.

ב. ב' הפרקים יחד יש בהם י"ח פסוקים לרמז על השלב הבא שהוא בן י"ח לחופה ולכן מסתיים ב'אשרי כל חוסי בו'.

הגר"מ שיבח את ההוספה ואמר לי כי מעתה יאמר 'ווארט' זה (שהיה אומר לחתני הבר מצוה) עם התוספת שלי, ואז ביקש כוס מים, בירך שהכל ועלה בסערה השמימה כבוא השמש בצהרים.

ודאי קיים איש האמת את הבטחתו וכאשר חזר על חידושי תורתו בישיבה של מעלה, הוסיף את חלקי במאמר כפי שהבטיח.

משה עלה למרום, בפתע פתאום

שעתו הגיעה, אך אותנו השאיר דור יתום האיר לנו בתורתו ובענוונותו, כאור היום

היה לנו כרועה צאן, כבקרת רועה עדרו

לא מנע טוב מבעליו, והאציל למאות בדורו

בחדרו ישבו צורבים, לשמש ת"ח וללמוד

רבנים יושבי על מדין, למדו ממנו במאוד

שלווה ומרגוע להשרות, ללא שמץ כעס

טוב לב כנחל להנביע, בתבונה בהשכל ודעת

אשרי משכיל אל דל, פיזור נתן בדרך כבוד

מש"ה מלך שדבריו התקיימו, פניו קרני הוד

בקשה מקוראי הגליון

אחר שכבר ראו אור עולם 120 גליונות, שרובם חידושים שלא נרפסו מעולם, ברצוני לסדרם לכדי ספר מכורך, עם עריכה נאה ומסודרת המעוניין להשתתף בהוצאות וכן להנציח פרשיות וכדו', יוכל לפנות לכתובת האימייל דלהלן וניצור איתו קשר, ויבורך בכל טוב

המעוניין לקבל הגליון מדי שבוע, וכן מי שנתחדש לו חידוש שטרם ראה אור עולם, נא לפנות לאימייל דלהלן: maadoney@gmail.com